

No més drets sense devers.
 No més devers sense drets.
 Els drets individuals són imprescriptibles, ilegals i ingarantibles. • Legislar la Llibertat haix pretext de garantir-la, és cometre atentat contra ella. • La llibertat propia acaba allí hont comença la llibertat ajena. És licit, doncs, al individu fer tot lo que no perjudiqui a un altre. • La caritat, qu'ensalteix al qui la fa humiliant al qui la reb, té d'esser substituïda per la solidaritat, qu'agermana y nivella als que la practican. • Mentres el món no es compongui de sers lliures, iguals e inteligents, no pod haverhi pau entre la rassa humana.

PERIÒDIC POLÍTIC VERMELL

LA TRAMONTANA defensa els principis liberals més avançats, sense atenuants de cap mena. • La TRAMONTANA és altament moralista, tenint per base fonamental de la moralitat el respecte a totas las ideas y la germanor de tots els pobles. • La TRAMONTANA en política defensa sempre al més avançat contra el més reaccionari, y sosté la necessitat d'una gran reforma social que transformi el modo de ser del productor, avuy supeditat al capitalisme. • La TRAMONTANA no està afiliada a cap partit, servint els interessos generals de la llibertat sens compromisos ni preocupacions de sectari.

La salut del poble és la suprema llei

La TRAMONTANA és el periòdic qu'es publica en idioma català més avançat en idees polítiques, religioses y d'economia social

El Treball és la primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Espanya, 1 pesseta trimestre. — Estranger, 2
 Las suscripciones se pagan per anticipat

ADMINISTRACIÓ Carrer de Pòsent, n.º 1, 1.ª, BARCELONA

Pels pagus s'admeten libranças del Giro Mútuo, lletres de facil cobro y sellos de 15 céntims. No s'admeten libranças especials de periòdics.

PREUS DE VENDA

Número solt, 5 céntims. — 30 exemplars, 1 pta.
 Surt é lliu puntualment cada divendres

DIPLOMACIA INGLESA

Al veure que l'Espanya fa bona feyna, sembla que l'inglès tracta de demanar alguna cosa de profit, y Espanya sols podrà oferirli l'únic resultat que treurà d'aquesta campanya: molts caps de moro.

AVIS

Havent empresonat an el nostre Director quand encare no havia acabat d'arreglar las llistas d'aquesta setmana de la suscripció oberta en aquet periòdic, y essent únicament ell el qui està enterat de las meteixas, avisem a tots quants han fet entrega d'alguna quantitat, que no s'estranyin al veure que no la publiquem. La setmana entrant procurarem complaurels.

L'ATENTAT DEL LICEU

Els nostros lectors s'haurán enterat ja per la premsa diària de l'incalificable atentat del dimars a la nit en el teatre del Liceu.

Acabava de cantarse el duo del segon acte del *Guillem Tell* y comensava el terceto, quand de sobte va sentirse una detonació y s'aixeca del mitj de la platea una columna de fum que va impedir per un moment veure lo que realment succehia.

Passat el primer instant, y reaccionats alguns dels espectadors, van puguer ferse càrreg, devant del quadro que s'els oferia, de l'espantosa desgracia qu'acabava d'ocorre: havia explotat una bomba Orsini ó un cartutxo de dinamita (qu'encare no s'ha precisat bé), produhint un grapat de morts y ferits, graves uns y leves altres. Més tart, al practicar un reconeixement en el teatre, va trobarse una bomba Orsini, carregada, que no va explotar, detenint en el llog del succeís a un italià i qui se suposa ser l'autor de l'atentat.

Las escenas que van desenrotllarse arrán de l'atentat, no són pera descrites. Es diu ja qu'els mèrts ascendeixen a trenta, sent crescut el número de ferits.

Creiem inútil repetir las nostras argumentacions contra el dinamitarisme, per haverlas ja exposadas diferents vegades en aquet meteix periòdic. Devem fer constar solament qu'am actes semblants, fills de cervells extraviats, no es va enllog, logrant sols exacerbar las passions y fer qu'es dictin midas coercitives de las quals són víctimas devedegadas molts innocents.

CONTRABANDO

En els actuals moments històrics en que l'Espanya no sab per ahont girarse, pod ben dirse per tot arreu que lo que determina en gran superlatiu l'allissim aglomerament de malestar que se sent és el contrabando.

Melilla és un florono qu'ens acaba de sortir al clatell dels espanyols, y que molt serà que no ens l'axafin els moros d'una ó d'altra manera a la curta ó a la llarga. Doncs bé: l'aparició y el desenrotllar d'aquet florono, qu'are tant es vol combatre am cataplasmas de patriotisme, és degut a la voluntat de molts qu'are podser estarán fent el patriota per allà a las Andalusias, ahont diuen que hi ha una rauxa d'aquet sentiment que n'hi hà pera llogarhi ganapias, y que amb el contrabando d'armas y municions que fueran durant anys y anys desde las costas andalusas a las d'Àfrica, han fet una fortuna de la qual destinaran are podser una infinitissima part a socorre ferits ó a subvencionar els gastos de la guerra... després d'haver ells meteixos proporcionat als enemics els medis de ferla.

Si l'agressió dels moros del Rif contra els espanyols de Melilla és degut en primer llog a lo ben armats y municionats qu'es trobavan las kábilas d'aquells voltants a consecuencia del contrabando dels nostros com-patriotas, y qu'am tants elements de guerra y am sobras d'instints guerrers, y vevent qu'allí es feya un fort poc menos que de contrabando per l'inoportunitat y falta de medis d'execució sapiguada la resistencia que tenia de trobar, no van puguer menos de sentir unes endiabladas y morunas ganas d'arriscarse a provar si valian els seus elements de guerra, a lo qual ben bé que poden contestarhi tots els qu'han pagat am la vida el seu amor a la patria.

Y ja tenim el contrabando que per un costat té la culpa de lo que passa a Melilla.

Y qu'en direm de lo que passa a Santander?

Una horrorosa desgracia afligeix a l'hermosa ciutat del Cantàbric, desgracia qu'ella sola ha causat més danys y més víctimas en pocs moments que fins avuy tota la campanya de Melilla.

Y què l'ha causada? També el contrabando. Un barco portava de contrabando... una friolera!... varias dotzenas de toneladas de dinamita. Suposo qu'en aquesta transmissió de la llei no s'hi deura veure la mà dels anarquistas, perquè aixó de dinamita, explosió, autoritats a trossos... vaja, que no sé com no s'ha dit qu'era la Revolució Social que trucava a las portas de la societat present per obra y gracia dels enemics del principi d'autoritat. Tantas barbaritats s'han comeses pera perseguir anarquistas, que no li vindria d'una! Però anem al cas de Santander.

Un vapor d'una gran companyia naviera composta de capitalistes qu'à bon segur serà de lo més granat entre la gent d'ordre, portava de contrabando quaranta ó cinquanta toneladas de dinamita, y declaradas varias caixas d'alcohol. Va calarse fog a bordo, y a sofocar-lo van acudir molta gent, inclòs las autoritats. Quan l'incendi s'estava ja dominant, fos a consecuencia d'ell, fos per casualitats, fos perquè diuen que va fer explosió una caldera del vapor fent de fulminant a la dinamita que fraudulentament existia a bordo, el cas és qu'el terrible explosiu va esclatar, fent a mils de bocins el barco y las autoritats y demés personas y objectes que hi havia a bordo, produhintse una espantosa desgracia de las que forman época, puix, per si tot aixó encare no fos prou, esparramat el cargament d'alcohol y altres líquids inflamables per demunt las ayguas del mar, el mar resultava de fog y no d'aigua, comunicant el destructor clement a las altres embarcaciones y a las castas immediatas, com si el fog brollés de la terra y plougés del cel en totes direccions pera suprimir del món dels vius ja malhaurada ciutat.

Y tot pel contrabando! Tot pera repartir uns quants centims més a una companyia de opulents capitalistes! A quant trossos reflexions no es prestan fets com aquestos!

Què diria la bona societat, com s'esgarriaria la gent d'ordre, com s'aprestaria el govern a imposar càstigs sangrents pera salvar la societat, si algun anarquista, extraviat per la febra de la gana ó s'algustionat per sed de justicia, hagués produhit una explosió qu'hagués causat una centena part dels danys qu'el dinamitarisme capitalista acaba de causar a Santander!

Un miler de víctimas entre: morts y ferits y una ciutat incendiada podrán contristarnos; però produhintse la desgracia per assumptos de negoci, no poden indignar tant de bon tros a las classes superiors com l'acte d'un home que per un cúmul de circumstancias extraordinarias es juga la vida llensant unas bombas que produheixen un mort y mitja dotzena de ferits.

Nosaltros, que som enemics de tot mal qu'es produheixi sense intenció de portar un bé, analisem am desapassionament tots els cassos y sabem distingir perfectament del relativament petit mal causat per una passió desordenada, a l'immens produhit per la fredor de l'egoisme que, pera obtenir més ganancias en un negoci, no repara en produhir desastres com els de Santander, en els qu'els seus principals autors saben ja que las lleys penals no tenen d'arribar fins a ells per més desgracias y horrors que per la seva culpa es produexen.

REBLANT EL CLAU

Obligada per la llei d'impremta que li concedia aquet dret, *La Campana de Gracia* de la setmana passada inserta la carta remesa a aquella redacció per l'esposa de Paulino Pallás rectificand el cúmul d'inecxiuats contingudas en l'article en qu'el periòdic possibilista anti-castelari pretenia posar com un drap brut al fusellat pels successos de la Gran Via.

Per més que la carta de la viuda Pallás la creyem sobradament atenta per lo qu'es mereixia *La Campana de Gracia*, es desà, am tot, de tal modo tot ó quasi tot lo per dit periòdic

afirmat, que resulta la tal biografia un esperpento de mala llei en que la veritat hi brillava... per la seva ausencia.

No hem de seguir nosaltros pas a pas las 13 afirmacions numeradas per las que queda tot ó quasi tot rectificat lo dit per *La Campana de Gracia*, perquè, sobre ser molts d'ellas de caracter de familia en que no ens hi va ni ve, bastan las tres qu'anem a consignar pera provar am quanta rahó varem pendre cartas en l'assumpte parant els peus a un periòdic que, per amor als deu centims, mentia descaradament y feya llenya d'un arbre caygut pera donar cert barnís d'interés a una relació que, pretenint ser una biografia, no era més qu'un teixit d'ignominias.

Las tres afirmacions rotundas de la Sra. Angela Vallés de Pallás qu'a nosaltros ens conve'ter constar són las següents: Qu'en Paulino Pallás havia deixat bons records a tot arreu ahont havia treballat, demostrant sempre gran amor al treball, y quedant en vaga sols per calmas de feyna; que may va empenyarse la roba de la seva muller, a pesar de que molts cops las necessitats de la familia ho haurian de de sobras justificat; y qu'es fals de tota falsetat que may hagués maltractat a la seva muller, ni tant sols intentat ho, puix si una vegada es varen separar, diu la senyora Vallés, va ser «per rancúnias y gelosias nascudas entre las dugas familias», no obstant las quals ells, «qu'es desitjavan l'un a l'altre, van fer las paus per no romprelas més, gracias a haverse imposat la condició de viure separats dels sogres y no escolitare las tafaneries de ningú».

¿Va comprendre *La Campana de Gracia* a qui va servir publicant aquella infamatoria biografia d'en Pallás? ¿Veu en clar quinas eran las fonts en que bebia pera transportar tot aquell verí a las columnes del periòdic? Però es inútil tot lo qu'es digui a *La Campana de Gracia*, qu'am la seva superbia no vol ni agrabeix esser advertida d'un mal pas, preferint ensorriarse fins al fons de l'inconveniencia a confessar que l'havia errada de mitj a mitj.

Y la prova d'aixó, de que vol continuar en els tretze no obstant y reconeix, a pesar seu y sense adonarsen, la burrada primera, està en la antibiologica contesta estampada al peu de la carta de la viuda d'en Pallás, qu'es tota ella un tira y arronsat complet, un sí, no y què sé jo continuar, y una mostra d'habilitat del periòdicisme qu'are s'estila, ó siga qu'es preté fer veure qu'es diu molt sense gosar a dir res.

Diu en primer terme *La Campana de Gracia* en la seva contesta:

«La publicació de l'article a que contesta el precedent remissió, no obedi a l'única intenció d'ofendre la memoria de ningú, y molt menos la d'un difunt».

Ah, vamos! Alló de dir d'en Pallás que no tenia asiduat en el treball, que maltractava a la seva dona, qu'es feya il·lusions am la fortuna d'ella, que no demostrava voler pera guanyarse la vida pels seus, etc., etc., tot alló deuria dirho *La Campana* tal vegada pera crearhi una bona reputació al fusellat de Montjuic, eh? ¿Vaya, vaja, y com s'espavila *La Campana* am las sevas fenomenals argumentacions!

El segon párrafo, perfecta mostra d'antibiologisme, y que copiem per complet, diu aixís:

«La senyora viuda de l'infortunat Pallás, guiada per moviments respectables com los qu'indica en lo seu comunicat, rectifica y aclara alguns conceptes del nostre article. Ara bé: qui coteja lo que diguerem nosaltros y lo qu'ella afirma, podrà apreciar degudament l'alcany y el caracter d'aquesta rectificació, que ni compren tots los extrems ni retrassa tampoc tot lo que nosaltros consignarem. Serà, si es vol, un atenuant molt digno de respecte, y molt natural veint de qui ve; però no es una contradicció total y completa».

¿Què tal, la mostra? No pod donarse més gimnástica literaria en més pocas ratllas. La viuda afirma en la darrera de las sevas rectificacions numeradas que «creu qu'am lo dit ha deixat rectificats tots y cada un dels punts de la seva necrologia (la de *La Campana* que constitueixen altres tantas laces a la memoria del seu aymat espos), y *La Campana* contesta que «encare no ho ha rectificat tot», qu'es com si digués «qu'entremitj de tanta mentida com ha dit d'en Pallás, podser també hi havia alguna cosa de veritat, per la rahó de que no li rectifican tot». Si amb aixó s'aconsola *La Campana*, per nosaltros concedit. Consti que, segons ella meteix, podser ha dit alguna cosa de veritat entre lo molt que no era. ¿Qu'els sembla als nostros lectors aquesta confessió de *La Campana*? ¿No resultan ben escandalencs y desafinats aquets tocs de defensa?

Però deixem-la acabar, per acabar de conèixer-la.

El tercer paràgraf de la seva antifòbica contesta, encaminat a atenuar l'efecte del segon, diu que podria fer notar certes contradiccions i algunes inexactituds de que adoleix el comunicat que comenta, senyalant alguna triquinuela que no té cap interès davant de les seves afirmacions importantíssimes que queden totalment desfetes. Però, sens dubte perta qu'és vegi la generositat del periòdic ditamador, inseria per final de la contesta el següent paràgraf, que no té desperdici:

No farem res d'altre, no obstant, desitjant tallar d'una vegada un assumpte tant delicat, que podria pendre fàcilment el caràcter de qüestió domèstica, per la qual poc o gens s'ha d'interessar el públic.

A bon hora! ¿Fins ara no s'ha donat La Campana de l'inoportunitat de ficar-se en una qüestió domèstica? Què va fer sinó això publicant aquella incalificable biografia sobre si el matrimoni Pallàs-Vallès vivia aixís o aixís, i si el sogre de l'un deya camalluent al sogre de l'altre, i si la mare s'arrepentia d'haver deixat casar la filla, i si el marit havia fet apurar a la seva esposa fins a l'última gota el calzer d'amargura, etc., etc.? Quan ha penetrat fins a lo més sagrat de la família pera ennegrir la memoria d'un ajusticiat, ¿surí ara am que no vol fer tal o qual cosa per no pendre el caràcter de qüestió domèstica? Sols tapantse la cara amb els originals de l'article-biografia d'en Pallàs podem creure qu'és veritat que s'en dona vergonya.....

De la carta de la viuda Pallàs y de la contesta que dona La Campana s'en desprèn dugas conclusions:

1.º Que La Campana de Gracia, sabent que constituia una indignitat el ficar-se en el santuari de la família no va titubegar en ferho fins tractantse del cadavre calent d'un fusellat y sabent que rebia las noticias dels enemics particulars d'ell, per l'afany d'interessar al public, ó siga de vendre numeros de deu cèntims.

Y 2.º Que confessant ella mateixa, sens adonar-se, qu'havia dit moltes inexactituds, no bé podia haverhi alguna cosa de veritat, no confessa las seves torpesas de beure en malas fonts, sinó qu'escorre el bullo dihent que, pogent l'assumpció fàcilment pendre caràcter de qüestió domèstica, no hi diu res més perquè ara ja no s'hi interessaria el public.

Quinas dugas conclusions s'enclouen en una: que va ficar-se am la família Pallàs-Vallès per l'afany de treure cèntims al public, y qu'are no continúa fent lo mateix... perquè actualment l'assumpció ja no es materia explotable....

Arc esperem que La Campana de Gracia contestant al nostre article del darrer número, ens digui aquesta semana alguna cosa fora sobre l'afició que tenim de contendir amb ella a fi de qu'ens fassi de reclam pels cinc cèntims.

En el pròxim número tindrem el gust d'enternar als nostros lectors.

CANDIDATS

UN DE TANTS

Ciudadanal ja ha arribat l'hora de la moralizació, tant de tot punt necessaria la vostra cooperació.

Es convenient fer neteja, sense perdre un sol instant, dels intruïts que moran a dintre la Casa Gran. Votem a mi, qu'el votem a dintre la legalitat; ting per escut la justícia; per lema, moralitat.

UN ALTRE DE TANTS

Barceloninal jo em presento candidat per regidó a mi regió, ja us prometo no ser en va l'elecció.

Inarmar gran sarcasme a dintre l'ajuntament; jo faré que s'urbanitzí l'ensanche immediatament. Jo anire contra els sancionats, contra els despit/arraudors, y am mi no hi valdrán las trampas dels partidulars.

UN ALTRE DALS MATEIXOS

Electors de Barcelona, homes dignes y leals, prepareu-vos per la llista: ja elegiré nou concejals! Fora tota aquesta larsa de regidors permanents!

Rex els regidors d'ofici: vingan regidors moleros. Votem homes honrats, nobles, dignes, desinteressats.... Votem a qui, com jo, tinga totas estas qualitat.

UN DE TANTS

Ciudadans barcelonenses, veïns d'aquesta ciutat: no us penseu que jo demani votros sufragis. La compassió és qui m'obliga a fer el pas que vau a fer, descajut dels meus interèsos per caudar els meus primers. Presento candidatura perquè vull el bé de tots. Eleccions, que no us emparin: joneame a mi tots els vots!

EXCITERA, EXCITERA

Amigs meus, és impossible donar un pas per un carrer sense anar de quatre grapes a causa dels solts que te. Són en alt grau vergonyosos més de quatre carrerons tant bruts com el de las Cabras, de las Moscas y Petons. Es las precix netejarias y empedrarias. Per lo tant, per lograrho, és necessari qu'entri jo en la Casa Gran.

20

Electors, no sigueu tontos: no us deixeu amagar l'ou per tots aquets tarugats qu'el roba es tant solts qui els mou.

Es necessari exposar si volen fer un capital, si volen quartos, que vagin a treballar en un camí val.

DOMINGO BARRINA

Abans d'ahir, dimecres, a las 6 del mati, un inspector de policia y dos individus van presentarse al domicili del nostre Director, qu'és a la vegada redacció de La TRAMONTANA, verificant un registre domiciliari (es inútil dir que no van trobar res sospitos) y emportantse prex a la Governació, ahont continuava incomunicat a las sis de la tarde del dimecres.

Sembla que la policia relaciona aquesta detenció am l'incalificable atentat del dimars a la nit en el Liceu.

Sent de sobras conegudas las ideas del nostre Director sobre el dinamitarisme, no ens expliquem la seva detenció.

Abans de tancar el número procurarem donar alguns detalls més als nostros llegidors.

Y encare es d'aptarà de qu' a Espanya tenim homes de perquis!

L'arcalde de Lleyda, d'acord am l'Ajuntament, vol demanar als carnicers qu'augmentin de cinc cèntims el preu de la carn, destinant el producte de tal augment a socorre als soldats de Melilla y a las victimas de la catástrofe de Santander.

Proposo qu'el fassin comandant del primer batalló de voluntaris que s'organisi a la capital de Lleyda.

Segons sembla, els moros de prop de Ceuta comensan a moures d'una manera que fa teme no vulgan secundar el moviment dels seus companys del Rif, havent el jefe militar d'alli reclamat del govern espanyol l'envio de tropas pera poder fer frente a qualsevulga eventualitat que puga ocorre.

Per tot arreu ahont se mira sols es veuen desconorts. Vaja, qu'és una delicia l'haver nascut espanyol!

Després d'haver dit tots els diaris que s'havia complicat l'entiermetat que sofria en Sagasta, ara resulta que no és veritat y qu'adelanta ràpidament la seva curació, lo qual permetrà que puguin obrirse las Corts dintre curt plasso, allá pels últims de Feber ó principis de Mars.

Ja podem viure tranquils.

En l'última semió celebrada per l'Ajuntament de Palma de Mallorca va suscitarse una

renyida discussió que n'hi havia per lograrhi esquitos d'autoritat, pel motiu d'haverse desestimada una proposició demanant que l'Ajuntament encabessés am 5,000 pesetas una subscripció per adquirir fusells Maüser, resultant al cap-de-vall que hi va haver un escàndol de 30,000 moros y que van dimitir els dos concejals iniciadors d'aquella proposició. Lo que pod el patriotisme!

La huela dels paperers de Sant Joan Lasfontes ha acabat de la manera més digna qu'acabar pod una huela per part dels treballadors. No fent traició a la huela cap obrer català, els burgesos van tenir d'anar a buscar esquirols a Valencia y Aragó, lo qu'els costava ja molt més qu'accedir a lo qu'els huelguistas demanaven. Mes com per alló de la negra honrilla els burgesos s'aguantaven fermes, ó els huelguistas catequisaven a's esquirols, ó las donas del poble els esbalotaven, y acabaven quasi sempre per plegar.

En aquest estat de cosas, va presentarse un tinent de civils amb un aixam de guardias a la població. Veyent que no en podian sortir, els burgesos van comissionarho pera fer una transacció.

Va haverhi varias importants reunions, y com els obrers may van voler concedir res mes que despaig d'esquirols y tornar al treball tots els huelguistas am las condicions d'abans, s'ha arreglat aixis la qüestió, tenint de pagar els fabricants tots els gastos de retorns als seus pobles a tots els esquirols.

Això té de demostrar a la classe obrera lo que pod amb unió, energia y fent la seva causa simpática a tothom.

La nostra enhorabona y aplauso als obrers de Sant Joan Lasfontes.

Llegeixo y copio (sense traduir) d'un diari de la localitat del dimecres:

Numeraria concurrencia assistió ayer por la mañana a la parroquial de la Concepción, en la cual se celebraron, organizados por la redacción de El Noticiero, ferreteres en sufragio de los fallecidos en la campaña de África y en la catástrofe de Santander. El templo estaba sobriamente adornado, pero la iluminación era espléndida, sobre todo en el altar mayor. Ejecutóse un himno por un numeroso coro, con acompañamiento de órgano, y el padre Llanas pronunció una extensa y muy dulce homilia en la que dedicó frases de simpatía a las victimas de la catástrofe de Santander y a los fallecidos en la campaña de África. El duelo era presidido por el general Martínez Campos, el gobernador civil, el alcalde de Barcelona, el presidente de la Audiencia, el dean en representación del obispo de esta diócesis, el presidente de la Diputación Provincial, el comandante de Marina de este puerto, el delegado de Hacienda, la redacción de El Noticiero, y no sabemos si algunas más.

Ayer, a primera hora de la tarde, un guardia municipal encontró a un anciano de 73 años recogido en el ruinoso edificio municipal que en tiempo de la Exposición hizo las veces de pabellón ó palacio de la Agricultura. El indio anciano estaba raído, y al ser interrogado por el agente de la autoridad manifestó que se había refugiado en aquel sitio por carter de domicilio y hallarse en necesidad extrema. El guardia comprendió que el indigente estaba enfermo por falta de alimentación, y resolvió el asunto acompañándole al Hospital Civil.

Cada qual qu'és fassi els comentaris, qu'el fiscal mira.

Estant malalt en Josep Fusalva, de Masquefa, y havent rebut moltas cartas sobre las qüestions agricolas que comouen el Panadés y otras comarcas, que no pod contestar, ens suplica ho fem públic desde las nostras columnas para satisfacció de las organizaciones de pagessos que se l'hi han dirigit y no han obtingut encare contesta.

Demà passat diumenge, dia 12, a las 9 y mitja del mati, el Centre obrer instructiu del ram d'Ebanisteria celebrará junta general extraordinaria pera tractar d'assumptos de trascendencia para l'ofici.

BOIOS

Boig és, en realitat, el noble que s'empobrea, el qui la barba es trenya per amagar-se l'edat; el qui va enamorat de la dona qu'el desdenya, el qui pels altres s'empenya y vol viure malament; com és un boig igualment qui, no sapiguent, empenya.

Es un boig dels rematats
el qui es creu tenir talent
y tant sols en un moment
d'u setanta disbarats.
Es un boig qui trenca els plats
disputant am la suitorra,
el qui el temps antig anyora
perquè se els instantis de fera;
com és boig d'igual manera
el qui per cap dona plura.

Es un boig (y molt de planyer)
qui es casa dugas vegades;
el qui fa bromas pesadas,
y fent veure que té manya,
à tothom del món enganya;
el qui pel jog molt s'enganya
y perd sempre la jugança;
el qui va per fins perversos,
y qui, com jo, en fere veras
sense sapiguer qu'és pesca.

LEON SALVADOR

M'escriuen de Tarrassa qu'à un regidor qu'és
diu molt liberal y molt liurepensador y molt
republicà, se li va morir la seva dona sense
haver volgut pendre cap sacrament.

Això no té res de particular. Lo qu'és particular
és qu'aqueix senyor, al veure qu'ells capellans
no volian donar terra sagrada al cos de
la seva castella, ajudat del seu fill, va acudir
als fullons de la població pera que li possessin
tota la seva influencia; però n' fent això ho va
conseguir.

Al li una ànima piadosa, en nom d'ells, va
anar à trobar al bisbe, qu'era à Sabadell, y van
arreglar l'assumpte de manera que no sols li
van donar terra sagrada, sino que li feren uns
funerals de primissimo carteló.

Y no dig res més, que ting por de rellicsar.

Refiantse de la tolerancia religiosa que diuen
que hi hà à Espanya, un protestant va presen-
tarse à Calaceite, provincia de Teruel, à ven-
dre llibres propagadors de las sevas creencias,
y no va tenir mal llibre! A la fonda meteixia
ja se li varen presentar 5 ó 6 capellans instan-
tando de mala manera, y després van tirar-lo
trona avall, excitant als bonos catòlics à que li
fessin els comptes.

De tolerancia ja és veritat que n'hi hà à Espanya.

La que tenen els governs à favor dels catòlics.

Dos vehins de Bellcayre, fanatisats per tra-
dicions tant estúpidas com antigas, van anar à
emparar à casa seva una pobra dòna vella y
viuda coneguda per la Nova, amb intenció de
renjar en ella l'agravi de qu'estigan embriuxadas
las sevas donas.

Sort van tenir à la casa de la presumpta
bruixa de clavar la porta pels nasos dels catres
qu'encare creuen en bruixeries, que, si no,
fan alguna bestiesa de las sevas els grandissims
burros marits de las embriuxadas.

Però, am tot, no va pas poguerse evitar que
tiresin tiros y pedradas à las finestras de la
bruixa, no valentios tal salvatjada més qu'una
cruidada del jutje municipal, qu'és va aconten-
tar am renyar-los, quan mereixian à lo menos
qu'els haguessin posat unas morrallas y els
haguessin clavat las espadenyas als peus com
à ferraduras.

Per lo molt animals que van demostrarse.

Sembla qu'el cabildo catedral de Madrid va
acordar l'altro dia, després de las rogativas
pera impetrar del cel la victoria de las tropas
espanyolas, cedir, mentres duri la guerra, un
dia d'haber de cada més.

Ya és un gran sacrifici!

CANTARS

«Qui canta, el seu mal espanta»
diu l'adagi català.
Però canto nit y dia
per fer mas penas passar.

Ting una veu tant sonora
que, encor que no cridi gayre,

s'obran las portas dels pisos
al sentir cantar... (Drapsaire!!)

Quand passas pel meu costat,
sempre et veig girar la cara:
aixís, noya, no l'estranyis
qu'et digui cara girada.

Per gran miseria, eis torerons;
per rux, tots eis professors;
y per honrats, eis ministres
de l'espanyola nació.

JANER AUGÉ y CLARÉS

REFRANS APEDASSATS

- Val més caure en gracia, que no d'un quart pis.
- Qui s'acompanya amb un coix, al cap de l'any té un company més.
- Qui pega primer, senyal que no és tomo.
- Quies mal amic, no hi hà dupte que deu anar coix.
- Qui endevant no mira, senyal que no hi nia.
- Vale més plorar en març, que no pagar lloguer de pis.

PHILIPICERAS

XARADA

La primera és animal,
comestible és la segona,
duo-primerà és nom de dona,
y una prenda és el total.

J. V. DE SABADELL

ANAGRAMA

La 1ª filla d'en nobal
demà es casa amb en Ribot,
que diuen qu'és un xicot
bastant ric y molt formal.

G. BARBERA y CAROL

TERS DE SILABAS

Substituir els punts per lletres de modo que, llegidas
vertical y horizontalment, diguin: 1.ª ratlla, en
las iglesias n'hi hà; 2.ª ratlla, cosa que fa molt soroll;
3.ª ratlla, una classe d'arbre.

ROMBO

Substituir els punts per lletres de modo que, llegidas
vertical y horizontalment, diguin: 1.ª ratlla, consonant;
2.ª ratlla, licor; 3.ª ratlla, es na de fuster; 4.ª ratlla,
carrer de Barcelona; 5.ª ratlla, lo que preocupa à
molta gent; 6.ª ratlla, un mal; 7.ª ratlla, consonant.

PHILIPICERAS

- 1 2 3 4 5 6
- 1 4 3 2 5
- 1 2 3 4
- 1 2 3
- 3 4
- 1
- 3 6
- 3 4 1
- 3 2 5 4
- 3 4 1 6 4
- 1 4 3 2 5 4

ISTIBO TORRES

TRENCA-CLOSCAS

DR. E. GIL DE L. FLORES-TONA

Formar amb aquestas lletres el nom d'un drama
català y el nom del seu autor.

Ms. EUGEN

GEROGLÍFIC

PAI

LI

NOP

LI

NOT DE SANS

SOLUCIONS

À LAS CABORIAS DEL NÚMERO DERRER

Trenca closcas: Caldas de Malavella.
Gerooglífic: Per entretectes las comedias.

Biblioteca de LA TRAMONTANA

Episodio dramático-social

JUSTO VIVES

por A. Lorenzo

con el prólogo Literatura Obrerista de J. Lluana

La Ley y la Clase obrera

Guía-práctica para el ejercicio de los

DERECHOS INDIVIDUALES

consignados en las leyes de

Reunión, Asociación, Imprenta y Registro civil

Un tomo en 16º de 256 páginas, esmerada impresión
y encuadernado con cubierta à varios colores

UNA PESETA

REGALO. — A los compradores de Barcelona se les regalará una lámina, mientras haya existencia de ellas, del célebre cuadro que representa à Colón ante el Concilio de Salamanca, publicado en las dos páginas centrales de nuestro número extraordinario en conmemoración del cuarto centenario del descubrimiento de América.

De venta en esta ciudad en el kiosco Tasso, Rambla de las Flores, frente à la calle del Hospital, en la librería de L. Areny, Ronda de la Universidad, número 4, en la Sociedad La Luz, Ferlandina, 30, y en la Administración de este periódico.

LA REVOLUCIÓN, poema catalán en tres cantos, por J. Lluana, ilustraciones de M. Moliné. Elegante folleto de 35 páginas en 8.º. 50 céntimos.

LOS PARTIDOS SOCIALISTAS ESPAÑOLES, por J. Lluana. Lo que son. — Los que tienen razón de ser. — Las que convienen. — Lo que tendrían que ser. — Procedimientos y relaciones mutuas. — Estudio y juicio crítico de los mismos. Un folleto de 16 grandes páginas con letra muy compacta. 10 céntimos.

QUESTIONS SOCIALS, importante libro escrito en catalán por J. Lluana, conteniendo interesantes estudios sobre los siguientes temas: Lo criteri de la veritat. — La llibertat del treball. — Las coaccions. Qui las fa. — Las huelgas. — Las classes mitjans. — Socialisme y Anarquisme. — Comunisme y Colectivisme. — Organización universal. — Lo dret de la vida. — La Familia. — Lo sacro anarquista. — Lo dret de propietat. — L'interès al capital. — La explotación de l'home per l'home. — Educación y capacitat de la classe obrera. — Las vuit horas. — La Enseñanza integral. — La lluita per la existencia. — Lo just y lo legal. — Resolució del problema. Forma un elegante tomito de 128 páginas. 50 céntimos.

ESTUDIOS FILOSOFICO-SOCIALES, por J. Lluana. — Un tomito de 224 páginas, conteniendo las materias siguientes: La Familia. — Apuntes de estadística universal. — ¿Qué es Anarquía? — La Política. 30 cént.

LA MUJER EN EL CRISTIANISMO, por Cristóbal Litran, con el prólogo La mujer ante la Ciencia, por Odón de Buen. — Un elegante tomito de 96 páginas conteniendo y comentando las más notables y sabrosas barbaridades con que los Padres de la Iglesia han vilipendiado à la mujer. — Encuadernado en rústica. 50 céntimos. Elegante encuadernación en tela, 1 peseta.

Para la adquisición de todos estos libros y folletos dirigirse à la Administración del periódico La Tramontana, calle de Pompeu, n.º 1, piso 1.º, Barcelona, mandando el importe en sellos de correos ó cualquier documento de fácil cobro. Desde 4 ejemplares, 25 por 100 de descuento.

ALMANACS DE «LA TRAMONTANA»

- De l'any 1888 amb el CALENDARI LLIBERAL.
- De l'any 1889 amb el CALENDARI REPUBLICÀ.
- De l'any 1890 amb el CALENDARI POSITIVISTA.
- De l'any 1891 amb el CALENDARI SOCIALISTA.
- De l'any 1892 amb el CALENDARI CIVIL.
- De l'any 1893 amb el CALENDARI LLIBREPENSADOR.

Preu de cada un: UN RAL

Última hora

A l'hora qu'escriuim aquestas ratllas, las 3 de la tarde del dijous, encare continúa pres é incomunicat el nostro Director, essent impossible donar cap més detall, com haviam promés.

La semana entrant en parlarem extensament.

Impremta de L'Areny, Ronda Universitat, 4, Barcelona